

Телетов О. С., д. е. н., професор
Сумський національний аграрний університет,
Подус К. О., студентка
Сумський державний університет,
Телетов Д. О., студент
Сумський державний університет

ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НА УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РЕФОРМИ

Управління в умовах адміністративної реформи вимагає все більшого використання сучасних баз даних та штучного інтелекту в межах об'єднаних територіальних громад, районів, міст, областей, регіонів. Зарубіжні вчені-дослідники порівнюють впровадження штучного інтелекту в різні сфери життєдіяльності людини з новим (черговим) етапом промислової революції, у ході якої застосовувані алгоритми та оброблювані за ними дані стають вирішальними чинниками науково-технічного прогресу та сталого економічного розвитку [1].

За допомогою штучного інтелекту можна обробляти значні обсяги інформації для розробки стратегій розвитку науки, промисловості, сільського господарства, надання всіх видів послуг тощо. У роботах українських науковців, зокрема у [2], підтверджується, що сьогодні застосовуються все більші обсяги баз даних та технологій штучного інтелекту для моделювання процесів цифровізації, у тому числі у сфері трансферної державної політики з метою спрощення роботи над обробкою владних ініціатив, а також для допомоги у прийнятті управлінських рішень менеджерами та маркетологами при проведенні аналізу, оцінюванні та прогнозуванні показників об'єднаних територіальних громад, районів, областей, регіонів. Інші вітчизняні автори доводять, що штучний інтелект «... стає все більш затребуваним як в державному управлінні, так і в практиці організації роботи органів місцевого самоврядування, при розробці і реалізації планів ефективного використання муніципальних ресурсів ... Отже, *по-перше*, в Україні відбувається поступовий перехід від інформатизації та електронного урядування до цифровізації та цифрового

врядування на основі використання великих баз даних та штучного інтелекту» [2]. Окрім цього в органах місцевого самоврядування збільшується використання так званих «мереж Інтернету речей» у сферах виробництва тих чи інших товарів, надання послуг (у тому числі адміністративних) та ін. на основі розвитку систем ідентифікації, захисту персональних та відкритих даних, впровадження моделей надання послуг тощо.

По-друге, активізується впровадження цифрових технологій у процес управління територіями – з'ясування проблем, прогнозування, планування, моніторинг, оцінка населенням результатів роботи в реальному масштабі часу та, відповідно до них, зміна цілей маркетингу та менеджменту на основі зворотного зв'язку. За останні 30–40 років у світі збільшився вплив громадян на ухвалення політичних, економічних та соціальних рішень. Тому підсилюється роль органів місцевого самоврядування як організатора взаємодії публічного управління, бізнесу та громадян.

По-третє, штучний інтелект, що збирає все більші обсяги даних з «мереж Інтернету речей», має все більше використовуватися під час прийняття тих чи інших маркетингових та управлінських рішень у межах громад, районів, міст, областей та регіонів, а також при виявленні та прогнозуванні потреб тих чи інших громадян або їх груп.

Вже близько 60 років бази даних виступають в якості висхідної інформації для вирішення за їх допомогою різних обчислювальних задач, яких з плином часу стає все більше. Бази даних підтримують щонайменше одну з областей застосування, містять подання, таблиці, схеми, збережені процедури та інші об'єкти, створюються відповідно до тієї чи іншої моделі організації даних і, окрім самих даних, містять їх опис та засоби для їх обробки [3]. У сучасних мережевих інформаційних системах розміщують сервер баз даних – комп'ютер, налаштований для надання користувачам інформаційної системи доступу до бази даних. Користувачі, що працюють із даними, подають запити серверу, який їх опрацьовує та надсилає відповідь. На сьогодні у світі більш-менш ефективно використання великих за розмірами баз даних відбувається в Нью-Йорку, Токіо та деяких інших світових мегаполісах. Там збирається оперативна інформація про бізнесові ліцензії, напрями

державних і муніципальних інвестицій, стан та розвиток територій, відкриті дані про доходи та закупівлі, запити на ті чи інші послуги, відгуки від громадськості, показники ефективності та результати маркетингових опитувань. Доступ до високоякісних даних особливо важливий в умовах швидкозмінних обставин, надзвичайних ситуацій та обмеженої чи неповної інформації. Це вимагає створення відповідної цифрової інфраструктури на різних рівнях управління. Наприклад, муніципальною владою Нью-Йорку прийнято стратегічний документ «Відкриті дані для всіх», у якому з метою перетворення відкритих даних на частину інструменту розширення прав і можливостей мешканців громади запропоновано програму та порядок реєстрації та видачі даних, що також дозволяє відстежувати їх подальше використання [4].

Отже, в умовах адміністративної реформи на місцевому, районному та обласному рівнях створення та використання цифрової інформації є стратегічною програмою дій. Нові технології поступово впроваджуються та постійно вдосконалюються, що має забезпечити плавний перехід управлінських структур до цифрових систем на територіальному рівні. Завдяки сучасним базам даних, захищенню документів від фізичних загроз, використанню мережі Інтернет та мобільних пристроїв, менеджери, маркетологи та інші співробітники управлінських органів отримують доступ до баз даних у будь-який час і з будь-якого місця.

Список використаних джерел

1. Телетов О. С. Система штучного інтелекту в конструюванні технічно складних виробів. *Механізм регулювання економіки*. 2001. № 1–2.
2. Карпенко О. В., Денисюк Ж. З., Наместнік В. В. Цифрове врядування : монографія / за ред. О. В. Карпенка. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2020.
3. База даних. *Енциклопедія кибернетики*. Харків, 1974. С. 148.
4. Демощенко Г. Вплив цифрової трансформації на муніципальне управління. *Аспекти публічного управління*. 2022. Том 10, № 1. С. 36–42.